

חדשות תעופה בקצרה – אוקטובר 2009

- ב- 6/10/09 התקיים בתעשייה האווירית טקס הגלילה של מטוס המנהלים החדש מתוצרתה, ה-G250. טיסת הבכורה צפויה לפני סוף השנה ואספקה ללקוחות תחל ב- 2011. המטוס פותח מתוך ה-G200 "גלקסי", אך השינויים בו כה נרחבים, שלמעשה התקבל מטוס חדש ואמנם נדרש עבורו רישיון חדש. למטוס כנף חדשה וגדולה יותר, זנב בתצורת T, תא נוסעים מוגדל, מנועים חזקים יותר ואויניקה חדשה. בתצורה אופיינית, הוא נושא 8-10 נוסעים, טווחו המכסימלי 3400 N.M במהירות שיוט של 0.8 מאך ובגובה 41,000 רגל. מהירות השיט המכסימלית 0.85 מאך, גובה שרות מכסימלי 45,000 רגל, מחירו 24 מיליון דולר ועד כה הוזמנו 9 מטוסים.
- המשבר הכלכלי פגע קשות בכל יצרניות המטוסים וגם בגדולות שבהן ובשלושת הרבעונים הראשונים של 2009 בואינג קיבלה 80 הזמנות נטו בלבד (לאחר ניכוי הביטולים) ואיירבס 123. מאידך, בשל הפריחה שהיתה קודם למשבר, בואינג סיפקה בתקופה זו 359 מטוסים ואיירבס 358.
- בשל אותה פריחה, צבר ההזמנות שבידי בואינג בסוף הרבעון השלישי של 2009, עמד על 3,435 (!!) מטוסים ושל איירבס על 3,480 (!!) מטוסים, כאשר החברות שהזמינו בפזרנות באותה תקופת שגשוג, מנסות עתה לאחר מועדי אספקה, לקרקע מטוסים ואף לבטל הזמנות.
- מטוסה החדש של ססנה (בקטגוריית LSA), הססנה 162 "SKYCATCHER", ייוצר בסין. המטוס הראשון מייצור סיני, כבר סופק לססנה (לאחר ששני האבטיפוסים הראשונים שיוצרו בארה"ב, התרסקו בשל אי-יציאה מסחרור). סין איתרה שטח להקמת מפעל הייצור הסדיר ולהקמת שדה תעופה לידו לכשהמטוס ירושיין וכנס לייצור שוטף, עפ"י התוכנית ב-2010. הצפי הוא שבשנה הבאה ייוצרו 350 מטוסים ובשנים שלאחר מכן, 500 מטוסים בשנה.
- התעשייה האווירית ואלביט נמצאות בקשר עם היצרנית האיטלקית של מטוס האימון M-346 ועם היצרנית הדרום-קוריאנית (בשיתוף מרטין-לוקהיד) של מטוס האימון T-50, לצורך החלפה עתידית של כ-20 מטוסי הסקייהוק הדו-מושביים המשמשים להסבה ולאימון מתקדם בביה"ס לטיסה של ח"א הישראלי. שני מטוסים אלו הם מהשורה הראשונה של מטוסי האימון המתקדמים בעולם כיום ואמורים להיכנס בקרוב לשרות.
- במקביל, היצרן הקוריאני הזמין מערכת ראדאר לבקרת אש של אלתא ומערכת הגנת ל"א של אלישרא, עבור מטוס התקיפה הקל, ה-F/A-50, הנמצא עתה בפיתוח ואשר מפותח מתוך מטוס האימון T-50.

- ח"א השלים תוכניות לשדרוג מקיף ראשון של מטוסי F-15 מהדגמים C ו-D שברשותו. השדרוג יכלול חיזוקי מבנה, החלפת חלק מהחיווט, החלפת מערכות הידראוליות ומיזוג-אוויר, החלפת אויוניקה ומסכים וכן מערכת לאיתור תקלות לשיפור התחזוקה. השדרוג אמור להאריך את חיי מטוסי קו ראשון אלו ב- 10 שנים.
- ח"א האמריקאי עוסק מזה עשור בפיתוח מערכת שנועדה למנוע התרסקות מטוסי קרב כאשר הטייס מאבד הכרה או נכנס למצבי חוסר התמצאות מרחבית. לאחרונה קיבלה התוכנית דחיפה קדימה שכן אושר תקציב להתקנתה במטוסי F-22, F-16 מבלוק 40 ומעלה ומטוסי הקרב העתידיים ה-F-35.
- נאס"א בחרה את הצוות שיאייש את הטיסה האחרונה של צי המעבורות קודם יציאתן מהשרות. הטיסה, STS-133, תארך 8 ימים ומתוכננת לספטמבר 2010. מאידך, וועדה שמינה הממשל החדש לבדיקת נושא תוכניות החלל המאויישות העתידיות של ארה"ב, גיבשה מספר אופציות ועפ"י אחת מהן, צי המעבורות יוכשר להמשך שרות עד ל-2015 בכדי לאפשר לנאס"א המשך שיגור אסטרונאוטים עד לכניסת דור חדש של משגרים ב-2015 וכך להימנע מתלות במשגרים רוסיים בקטע זמן זה.
- הארכת חיי המעבורות יאפשר, בין השאר, ביצוע טיסת שרות שישית ב-2014 אל טלסקופ החלל "אבל" ולהאריך את חייו ב-5 שנים נוספות מעבר ל-2014, לאחר שבמאי השנה בוצעה טיסת השרות החמישית שבעקבותיה שופרו מאוד יכולותיו של הטלסקופ.
- לאחר הטיסות המסלוליות המאויישות המוצלחות שסין ביצעה, היא מתכננת בניית תחנת חלל שתופעל עפ"י התוכנית ב-2020. משקלה יהיה 60 טון (לעומת כ-400 טון של תחנת החלל הבינ"ל עם השלמתה), היא תכיל 3 אנשי צוות, מסלולה יהיה בגבהים 400-450 ק"מ ומשך חייה אמור להיות 10 שנים.
- ב-2008 שיגרה סין לירח בהצלחה את הלוויין CHANG`E 1 ובאוקטובר 2010 היא מתכננת לשגר את הלוויין הירחי CHANG`E 2 שיהיה מצויד במצלמה בעלת כושר הפרדה של 10 מ' ויחוג סביב הירח בגובה של 100 ק"מ. החללית הבאה בסדרה, ה-CHANG`E 3, תשוגר ב-2012, תבצע נחיתה רכה על הירח ותכלול רכב סיור למחקר גיאולוגי. השלב הבא, שאמור להיות לדברי הסינים לפני 2017, יכלול איסוף דגימות קרקע שיוחזרו לארץ. כל זאת אמור להוביל בסופו של דבר, לנחיתה מאויישת על פני הירח שמועדה טרם נקבע.
- מתוך הניסיון המצטבר של סדרת החלליות CHANG`E, מתכננת סין, במועד שגם הוא טרם נקבע, לשגר חללית למאדים.

ערך: דוד קומפורטי